

Møte i NENT 28. august 2015

UTKAT TIL REFERAT

[...]

6. Retningslinjene for NESH og Internettforskning på høring

Helene Ingierd innledet.

Innspillene fra komiteen kan oppsummeres som følger:

- Det er en lang og omfattende tekst der 47 retningslinjer er relativt utførlig utdypet. Hensyn til tilgjengelighet og brukervennlighet tilsier at man burde ha kortet teksten ned der det er mulig eller lagd et sammendrag. Samtidig er det en god tekst som reflekterer språket til de fagområdene retningslinjene dekker og som sier mye om hvorfor retningslinjene gjelder og hvordan de bør forstås. Dette gjør også at dokumentet ikke er så regelorientert og bidrar til å tydeliggjøre skillet mellom lovverk og retningslinjer.
- Det at den subjektive dimensjonen i avsnittene om vitenskapelig redelighet (punkt 26) er fjernet er ikke uten videre uproblematisk. Dette går langt på vei på tvers av den vitenskapelige diskusjonen av redelighet, der det subjektive og viljebegrepet står sentralt, blant annet for å skille uredelighet fra feil i forskning. Noe av bakgrunnen for at referansen til det subjektive er fjernet, er at bruken av juridiske termer som «forsett» og «grov uaktsomhet» i retningslinjene har bidratt til en juridifisering av forskningsetikken og at retningslinjene (feilaktig) har blitt lest og forstått som en lovtekst. Denne misforståelsen kan imidlertid unngås ved at de juridiske termene erstattes med etiske begreper.
- Det er uklart om punkt 4 om forvaltning av forskningsetikk (punkt 4) hører hjemme i retningslinjene, det er et punkt som skiller seg klart fra de øvrige. Det å gi retningslinjer om hvordan området skal forvaltes blir som en binding og styring av de som skal forvalte forskningsetikken i praksis.
- Under punkt 36 om styring av forskningsbidrag bør det vurderes å ta inn en setning om at oppdragsgivere bør reflektere over bredden av partnere i fastsettelsen av et prosjekt.

Til Forskningsetiske retningslinjer for Internettforskning kom følgende kommentarer:

- Dokumentet fremstår som oversiktlig og godt og referansene til NESH' retningslinjer som overgripende rammeverk fungerer godt
- En eksplisitt referanse til NSD og henvisning til at behandling av personopplysninger krever godkjenning(er) bør med.